

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету _____ Інна САВИЦЬКА
« _____ » _____ 2024 р.
«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри іноземної
філології і перекладу
Протокол № 9 від 24.05.2024 р.
Завідувач кафедри
_____ Світлана АМЕЛІНА

РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Німецька мова та друга іноземна»
_____ Олександр АРТЬОМЦЕВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«УСНИЙ ТА ПИСЬМОВИЙ ПЕРЕКЛАД СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ТЕКСТІВ
(ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА – АНГЛІЙСЬКА)»**

Галузь знань _____ 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність _____ 035 «Філологія»
Освітня програма _____ «Німецька мова та друга іноземна»
Факультет _____ гуманітарно-педагогічний
Розробник _____ Маркова Ю.Р., к.філол.н, доцент, доцент кафедри іноземної
філології і перекладу

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів (друга мова – англійська)

(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Magister	
Спеціальність	035 «Філологія»	
Освітня програма	«Німецька мова та друга іноземна»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1 р.н.	1 р.н.
Семестр	2	2
Лекційні заняття	16	8 год.
Практичні, семінарські заняття	30	4 год.
Лабораторні заняття	-	—
Самостійна робота	74	108 год.
Індивідуальні завдання	-	—
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	3	12

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів (друга мова – англійська)» є формування інтегральної, фахової (комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної) та професійної компетентності студентів шляхом їх залучення до засвоєння теоретичних положень виконання професійно-орієнтованих завдань, формування систематизованого знання про головні проблеми перекладу різножанрових текстів, а також удосконалення теоретичних знань і практичних навичок студентів у здійсненні перекладу текстів різних дискурсів. Цей курс розширює перекладацьку компетенцію студентів як сукупність мовної, мовленнєвої, комунікативної, текстоутворювальної компетенцій.

Завдання полягають у формуванні у студентів таких компетентностей:

- **інтегральної компетентності:** здатності розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- **загальних компетентностей (ЗК):**

ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною (англійською та другою іноземною) мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

- **спеціальних компетентностей (СК):**

СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань: керування науковою творчою роботою студентів, здійснення наукової та фахової експертизи, консультування.

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Усний та письмовий переклад галузевих текстів														
Тема 1. Усний послідовний переклад: поняття, особливості.	1-2		2	3			10		1	1				12
Тема 2. Компресія та декомпресія, структурно-семантичні типи компресії.	3-4		2	3			8		1					12
Тема 3. Граматичні труднощі усного послідовного	5-6		2	4			12		1					16
Тема 4. Науково-технічний дискурс, термінологічний апарат.	7-8		2	3			7		1					14
Модульна контрольна робота №1	8			2						1				
Разом за змістовим модулем 1			8	15			37		4	2				54
Змістовий модуль 2. Теорія і практика усного та письмового перекладу галузевого дискурсу														
Тема 5. Перекладацький аналіз науково-технічних текстів.	9-10		2	3			10		1	1				12
Тема 6. Перекладацькі стратегії, що застосовуються у процесії	10-11		2	4			12		1					12
Тема 7. Когнітивний підхід до перекладу текстів науково-технічного дискурсу.	12-13		2	3			8		1					16
Тема 8. Правила науково-технічного перекладу та етика перекладача.	13-14		2	3			7		1					14
Модульна контрольна робота №2	15			2						1				
Разом за змістовим модулем 2			8	15			37		4	2				54
Усього годин			16	30			74		8	4				108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планом не передбачено	
2		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Усний послідовний переклад: поняття, особливості. Імовірнісне прогнозування.	3
2.	Компресія та декомпресія, структурно-семантичні типи компресії.	3
3.	Граматичні труднощі усного послідовного перекладу.	4
4.	Науково-технічний дискурс, термінологічний апарат.	3
5.	Перекладацький аналіз науково-технічних текстів.	3
6.	Перекладацькі стратегії, що застосовуються у процесії	4
7.	Когнітивний підхід до перекладу текстів науково-технічного	3
8.	Правила науково-технічного перекладу та етика перекладача.	3
	Всього	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Планом не передбачено	
2		

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	«Актуалізатори змісту» – інформаційні піки усного повідомлення. Лінгвістичні категорії змісту та значення, теми та реми та їх роль у здійсненні усного послідовного перекладу.	6
2.	Методика сприйняття та послідовного перекладу усного тексту по його рематичних точках.	7
3.	Особливості відтворення оцінного компоненту повідомлення в усному послідовному перекладі.	6
4.	Додаткові види компресії та експансії в усному послідовному	6
5.	Фактори, які спричиняють компресію та експансію в усному	6
6.	Шляхи подолання граматичних труднощів, що виникають під час	6
7.	Шляхи подолання синтаксичних труднощів під час виконання послідовного перекладу.	7
8.	Розрізнення понять “науковий” та “технічний” дискурси. Комунікативна мета науково-технічного перекладу.	6
9.	Професійні асоціації науково-технічних перекладачів.	6
10.	Науково-технічна документація.	6
11.	Види науково-технічних текстів.	6
12.	Дослідження корпусу науково-технічного дискурсу.	6

Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Магістр» Спеціальність «Філологія»	Кафедра іноземної філології і перекладу	БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Усний та письмовий переклад спеціалізованих текстів»	Затверджую Завідувач кафедри <hr/> Амеліна С.М.
I. Тестові завдання:			
<p><i>Decide which type of lexical and semantic transformation is applied in the translation of the given below phrases and sentences. Choose the answer (a, b, c).</i></p> <p>authority that issued – орган, що видав</p> <p>a) modulation b) concretization c) generalization</p> <p>rules of procedure – процесуальні норми, правила судочинства</p> <p>a) modulation b) concretization c) generalization</p> <p>final judgement – остаточне рішення</p> <p>a) modulation b) concretization c) generalization</p> <p><i>b) Decide which type of lexical and grammatical transformation is applied in the translation of the given below phrases and sentences. Choose the answer (a, b, c, d, e).</i></p> <p>procedure to establish – порядок утворення</p> <p>a) morphological replacement b) syntactic replacement c) addition d) omission e) compensation</p> <p>individual rights – права особи</p> <p>a) morphological replacement b) syntactic replacement c) addition d) omission e) compensation</p> <p>principle of functioning – принцип діяльності</p> <p>a) morphological replacement b) syntactic replacement c) addition d) omission e) transposition</p> <p>courts and procedures – суди та порядок проведення засідання</p> <p>a) morphological replacement</p>			

b) syntactic replacement

c) addition

d) omission

e) compensation

Record number in the Unified State Demographic Register – номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі

a) morphological replacement

b) syntactic replacement

c) addition

d) omission

e) transposition

the front of the passport contains the following information – на лицьовому боці паспорта міститься така інформація

a) morphological replacement

b) syntactic replacement

c) addition

d) omission

e) transposition

I, _____, certify that I am competent to translate from _____ to _____ - Я, _____, засвідчую, що я компетентний перекладач з _____ на _____.

a) morphological replacement

b) syntactic replacement

c) addition

d) omission

e) transposition

Екзаменаційні питання

1. *Transcode English proper names using: a) transliteration and в) transcription.*

a) Hebrew: Daniel, David, Elizabeth, Susan.

b) Greek: Nicholas, Dorothy, George, Helen.

c) Old French/Norman: Robert, Richard, Gertrude, Charlotte.

d) Latin: Adrian, Amelia, Patrick.

2. *Transcode Ukrainian proper names using: a) transliteration and в) transcription.*

a) Чоловічі імена: Благовіст, Богдан, Гліб, Данило, Звенигор, Злат, Кий, Киян, Лев, Любодар, Орел, Осмомисл, Радомисл, Тихомир, Тихон, Хорив.

b) Жіночі імена: Богдана, Віра, Гаїна, Дарина, Злата, Зорина, Лада, Любов, Мая, Надія, Світлана, Яворина, Ярина, Ярослава.

3. *Define the way of transcoding of English proper names.*

Johnson, Baldwin (Baldie) Williams, Barrett (Barry, Barrie) Jones,

Calvin (Cal) Brown, Vin (Vinny) Davis, Daniel (Dan, Danny) Miller,

Edgar (Ed) Wilson, Felix (Lix) Moore.

4. *Transcode Ukrainian names, patronymics and surnames using: a) transliteration and в) transcription.*

Євген Васильович Голобородько, Олена Петрівна Панько, Світлана Євгенівна Силко, Ангеліна Степанівна Шиман, Георгій Леонідович Родзій, Жанна Йосипівна Кенц, Олександр Борисович Михайленко, Віктор Іванович Гота, Марія Геннадіївна Ївга, Юлія Солomonівна Щитко, Едуард Макарович Коток, Діана Миколаївна Вітрогон, Зіна Філіпівна Нитка, Симон Альфредович Кедзьора.

5. Answer the question: What are the structural semantic types of compression? Give examples.

8. Методи навчання.

Словесні: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний; **наочні:** демонстративний, ілюстративний; **практичні:** метод проблемного викладення, частково-пошуковий, або евристичний, дослідницький, аналітичний, дедуктивний. **Активні методи навчання:** диспут, дискусія, мозковий штурм, рольові ігри тощо.

9. Форми контролю.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до **календарного тематичного плану викладання дисципліни**, де зазначено види і терміни контролю.

Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів.

Методи усного контролю - це бесіда, розповідь, роз'яснення, читання тексту. Усний контроль як поточний проводиться на кожному занятті в індивідуальній, фронтальній або комбінованій формі. Контроль органічно поєднується з повторенням пройденого, є засобом для закріплення знань та умінь, розвитку мови, пам'яті, мислення студентів.

Методи письмового контролю (самостійна і контрольна робота, твір, есе, реферат) забезпечують глибоку і всебічну перевірку засвоєння матеріалу, оскільки вимагають комплексу знань і умінь студента. У письмовій роботі студентові необхідно показати і теоретичні знання, і вміння застосовувати їх для розв'язування конкретних завдань, проблем, давати оцінку.

Дидактичний тест (тест досягнень) – це набір стандартизованих завдань з визначеного матеріалу, який встановлює ступінь засвоєння його студентами.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **К_{дис}** (до 100

балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R_{HP}** (до 70 балів): **R_{дис} = R_{HP} + R_{AT}** .

11. Навчально-методичне забезпечення

Основна література:

1. Baker M. (red.) Routledge Encyclopedia of Translation Studies. Londyn I Nowy Jork, 1998-2019.
2. Mała encyklopedia przekładoznawstwa. Red. U. Dąbbska-Prokop, Częstochowa, 2000.
3. Pieńkos J. Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki. Kraków: Zakamycze, 2003. 496 s.
4. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К.: Академія, 2019. 280 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., випр. і доповн. Вінниця: Нова книга, 2017. 448 с.

Допоміжна література:

1. Тащенко Г. В. Актуальні проблеми теорії та практики перекладу: конспект лекцій. Харків, 2021. 165 с.
2. Яручик. В. Порівняльний аспект польських фразеологізмів у переклад на українську мову. Стан і перспективи методики вивчення польської мови у закладах середньої та вищої освіти: зб. тез доповідей; Київ Луцьк Варшава, 9-12 листопада 2020 р. Луцьк: Вежа-Друк, 2020. С. 137-139.

12. Рекомендовані джерела інформації

1. <https://sjp.pwn.pl/>
2. <https://wsjp.pl/>
3. <https://www.translationcentral.com/>
4. <https://www.youtube.com/@TEDx>